

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนนำร่อง ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนนำร่อง ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนนำร่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน คือ ผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 33 คน และหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 69 คน รวมทั้งสิ้น 102 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู

ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างละ 1 คน และ ไม่ได้เป็นผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในกลุ่มผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน โรงเรียนละ 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 48 คน

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร	ผู้บริหาร	จำนวน 32 คน
	หัวหน้าหมวดวิชา	จำนวน 69 คน
	รวม	102 คน
กลุ่มตัวอย่าง	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 48 คน
	รวมทั้งสิ้น	150 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร		คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน	หัวหน้า หมวดวิชา	รวม
		ผู้บริหาร	ผู้ช่วย ผู้บริหาร			
1	โรงเรียนด่านเกวียนวิทยา	1	2	6	8	17
2	โรงเรียนหนองงูเห่ล้อม พิทยาคม	1	1	6	8	16
3	โรงเรียนบ้านนา “นายก พิทยากร”	1	4	6	8	19
4	โรงเรียนปิยะชาติพัฒนา	1	3	6	9	19
5	โรงเรียนวัดโนนทัยพยับ	1	3	6	8	18
6	โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย	1	4	6	11	22
7	โรงเรียนเมืองกระบี่	1	4	6	9	20
8	โรงเรียนปลายพระยา วิทยาคม	1	4	6	8	19
	รวม	8	25	48	69	150

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเภท คือ

- 3.1. แบบศึกษาเอกสาร (Documentary Study Form) จำนวน 1 ฉบับ
- 3.2. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 2 ฉบับ
  - 3.2.1 สำหรับผู้บริหาร จำนวน 1 ฉบับ
  - 3.2.2 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ
- 3.3. แบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะ
เลือกตอบ (Checklist) สำหรับหัวหน้าหมวดวิชา

1. แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ

โดยแบ่งเป็น 3 ฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 3

ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดวิชา แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน

2. แบบศึกษาเอกสาร ใช้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน เอกสารที่ศึกษา เช่น บันทึกการประชุม แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย และประเด็นที่จะศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตการวิจัย
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างความตรงในเนื้อหา และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา
5. ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 4 จังหวัด และผู้บริหารโรงเรียนนำร่องเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 8 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือของกรมสามัญศึกษา ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียนเพื่อให้หัวหน้าหมวดวิชาตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และติดต่อนัดหมายรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่นัดหมาย รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้

เครื่องมือ	จำนวนที่สัมภาษณ์ /แบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนที่สัมภาษณ์ /แบบสอบถามที่ได้รับ	ร้อยละ
1.แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร	35	26	74.29
2.แบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา	69	66	95.65
3.แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	48	45	93.75
รวม	150	137	91.33

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม SPSS for windows แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สูตร   ค่าร้อยละของแต่ละรายการ = $\frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$